

Nr 254.

Av herr **Sveningsson**, om *förhöjt statsbidrag till byggande, istånd-sättande och underhåll av enskild väg.*

Under en följd av år ha bidrag av statsmedel utgått till underhåll och byggande av enskilda vägar. Den möjlighet, som på detta sätt stått landsbygdens befolkning till buds att med statligt ekonomiskt bidrag intill 60 % av kostnaderna (i vissa undantagsfall 75 %) åstadkomma nödvändiga och önskvärda förbättringar, har utnyttjats i alltmer ökad omfattning. Det kan emellertid med fog antagas, att de senaste årens prisstegringar medfört, att synnerligen önskvärda vägförbättringar ej hunnit äga rum då de enskilda funnit storleken av de kostnader, som icke täckas med statsbidrag, alltför avskräckande. Det torde därför vara motiverat, att en höjning av den statliga bidragsprocenten tages under övervägande.

Den stora nationalekonomiska betydelsen av att inte bara de allmänna utan även de enskilda vägarna på ett tillfredsställande sätt underhållas och förbättras torde vara odisputabel. I tider, då tillgången på arbetskraft inom jordbruket minskas och en bl. a. av denna orsak betingad genomgripande rationalisering är aktuell, måste det vara ett samhällsintresse, att även de mer avlägset liggande gårdarna ha möjlighet att använda lastbilar för transport av t. ex. mjölk och slaktdjur. Även för skogsbruket är ett väl underhållet enskilt vägnät självfallet av den största betydelse. Nödvändigheten av att de enskilda vägarna underhållas och utbyggas understrykes ytterligare av den ökade betydelse, som motorfordonstransporten i framtiden — sedan den nuvarande krisartade situationen på detta område upphört — med största säkerhet kommer att få.

Man kan i detta sammanhang inte bortse ifrån den möjlighet att motverka en icke önskvärd avflyttning från landsbygden som ett effektivt utbyggt vägnät innebär. En av de starkast bidragande faktorerna till att vissa platser uppvisa relativt stor avflyttning torde just vara den isolering och vantrivsel, som ofta följer med otillfredsställande kommunikationer.

Ett verksamt medel att uppmuntra till ny- eller ombyggnad samt skäligt underhåll av enskilda vägar torde vara en höjning av det statliga bidragets procentuella storlek. Det torde därvid vara lämpligt att stanna för en höjning på hittillsvarande 60 % (i vissa fall 75 %) till 80 %. Genom en dylik höjning skulle förutsättningar skapas för att förbättringar komma till stånd i de fall, där de nuvarande bidragens storlek icke är tillräcklig för att jordbruk med mindre brukningsdelar och andra ekonomiskt mindre bärkraftiga personer skola kunna ikläda sig de på dem fallande kostnaderna.

För förslaget talar ytterligare den omständigheten, att förrättning för uppskattning av kostnaden för underhåll av enskild väg endast sker vart femte år. I tider med nuvarande snabba prisstegringar medför detta ytterligare ökade kostnader för den enskilde.

Med stöd av vad som sålunda anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta att höja den statliga bidragsprocenten vid byggande, iståndsättande och underhåll av enskild väg till 80 % av den beräknade kostnaden.

Stockholm den 24 januari 1948.

Ragnar Sveningsson.
